

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2018. december 7. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A folytatólagosan elkövetett alárendelt megsértésének vétsége miatt ... alezredes vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2018. július 4. napján kihirdetett 43.Kb.97/2017/18. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 240 (kettőszáznegyven) napi tétel, napi tételenként 1.000,- (egyezer) forint pénzbüntetésre enyhíti.

A 240.000,- (kettőszáznegyvenezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetés esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Ebben az esetben egy napi tétel összegének a helyébe, egy napi szabadságvesztés lép.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2018. július 04. napján kihirdetett 43.Kb.97/2017/18. számú ítéletével ... alezredes vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk.449.§ (1) bekezdésébe ütköző és a szerint minősülő folytatólagosan elkövetett alárendelt megsértésének vétségében, ezért 240 napi tétel napi tételenként 2.000,- Ft pénzbüntetésre és 1 évre az őrnagyi rendfokozatba visszavetésre ítélte. Az elsőfokú bíróság rendelkezett a 480.000,- Ft pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására. Megállapította, hogy a 10.296,- Ft bűnügy költséget az állam viseli.

A tárgyaláson a katonai ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A vádlott és védője elsősorban felmentésért, másodsorban enyhítésért jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.631/2018/1. számú átiratában arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben. Utalt arra, hogy a védelmi fellebbezésekre figyelemmel a felülbírálat teljes körű. Az elsőfokú bíróság tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. Ügyfelderítési kötelezettségének is eleget tett és megalapozott tényállást állapított meg. A katonai tanács indokolási kötelezettségének eleget tett, számot adott a bizonyítékok értékeléséről és logikus magyarázatát adta annak, hogy miért állapított meg terhelő ítéleti tényállást. Álláspontja szerint a mérlegelésen alapuló megalapozott tényállás megváltoztatására nincs törvényes ok a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalmára figyelemmel. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és helyes a cselekmény jogi minősítése is. A büntetés kiszabás során helyesen értékelte a vádlott javára és

terhére jelentkező enyhítő és súlyosító körülményeket, azonban indítványozta a súlyosító körülményeket kiegészíteni azzal, hogy a vádlottnak más katonákkal szemben is kifogásolható volt a magatartása. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete rendelkező részében megfelelő büntetést szabott ki a vádlottal szemben.

A védő a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsánál előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, melyben a korábban bejelentett fellebbezését csak enyhítés érdekében tartotta fenn. Bizonyítási indítványként egy a vádlott által kollégáitól, köztük a sértettől kapott születésnap ajándék képét csatolta be, amely ajándék egy sebességkorlátozást előíró közlekedési tábla, melyen egy olyan tartalmú vers található, melynek szövegéből arra lehet következtetni, hogy a vádlott és sértett között munkatársként, olyan verbális érintkezés volt, hogy a tényállásban rögzített kijelentéseket nem érezhette sértőnek. Erre figyelemmel arra tett indítványt, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Be.600.§ (1) bekezdés b) pontja alapján tartson tárgyalást, az emailt és annak mellékletét bizonyítékként értékelje, az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.606.§ (1) bekezdése alapján változtassa meg, és a vádlottal szemben a Btk.65.§ (1) bekezdése alapján próbára bocsátás intézkedést alkalmazzon.

A másodfokú nyilvános ülésen a vádlott védője perbeszédében előadta, hogy a fellebbezés írásbeli indokolásában írt indítványát tartja fenn, tehát a tényállást nem támadja védence felmentését nem indítványozza. A vádlottnak a nyilvános ülésen ismertetett parancsnoki jellemezésével kapcsolatban kifejtette, hogy érezhető rajta, hogy a vádlott ellen megindult büntetőeljárás ideje alatt keletkezett. Utalt arra, hogy a fellebbezését enyhítés érdekében nagyobb nyomatékkaal tartja fenn. Álláspontja szerint nem kétséges, hogy védence helytelen dolgokat tett és mondott, ezek tényállásszerűek, bűnösség megállapításának helye volt, azonban nem mindegy, hogy ezekre milyen élethelyzetekben került sor. Kifejtette azon álláspontját, hogy a vádlott részéről nem egyoldalú magatartás volt. A hivatkozott beadványa is arra utal, hogy a magatartás kölcsönös volt, beosztottai is megengedtek maguknak bizonyos kifejezéseket és ezt a bíróságnak nyomatékos enyhítő körülményként kell értékelni. Utalt továbbá arra, hogy védence másfél éve felfüggesztés hatálya alatt áll, valamint, hogy az ügyben az időmúlás is jelentős enyhítő körülmény, hiszen az eljárás elhúzódásáról a vádlott nem tehet. Álláspontja szerint ilyen körülmények között nincs szükség a törvény szigorára. Indokolatlan a szakmájában jól teljesítő katona karrierjét egy ilyen cselekmény miatt derékba törni, ezért enyhítésre, megrovás intézkedés alkalmazására tett indítványt.

A vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy csak enyhítés érdekében tartja fenn a fellebbezést. Utalt arra, hogy a 2016-os parancsnoki jellemzése, valamint az annak alapjául szolgáló jellemzései egészen más megállapításokat tartalmaznak mint amely a nyilvános ülésen ismertetésre került. Elismerte, hogy a tényállásban rögzített magatartása elítélendő, de utalt arra is, hogy amikor alárendeltjeitől a versikés ajándékot megkapta akkor azzal nem tudott mit kezdeni, akár meg is sértődhetett volna miatta. Álláspontja szerint, ha beosztottai ezt megengedték maguknak, akkor az ő magatartása sem lehet olyan súlyos.

A vádlott és védője által bejelentett fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet, az azt megelőző bírósági tárgyalással együtt a Be. 590. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel teljes terjedelmében bírálta felül, figyelemmel arra, hogy a vádlott és a védője eredetileg felmentés tekintetében is előterjesztette fellebbezését.

A fellebbviteli bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács a tárgyalása során az eljárási szabályokat maradéktalanul betartotta.

A katonai tanács a tényállás mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárás lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott mind a nyomozás során, mind a tárgyaláson tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését. Az ügy sértettje ... tanúként az eljárás során mindvégig következetes terhelő vallomást tett a vádlottra. Nem tévedett a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor a tényállást a vádlott tagadásával szemben a sértetti vallomás alapján állapította meg, figyelemmel arra, hogy az ő vallomását támasztották alá a tárgyalás során kihallgatott nagyszámú tanú vallomása. Az elsőfokú bíróság ítélete indokolása 3. oldalától a 6. oldal közepéig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlott védekezését fogadta el a tényállás alapjául.

A másodfokú bíróság a nyilvános ülésen ismertetett parancsnoki jellemzés alapján a Be.593.§ (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel a tényállás személyi körülmények részét annyiban egészíti ki, hogy: „A vádlott szakmailag jól felkészült, azonban - előljárója véleménye szerint - jelenleg vezetői feladatok ellátására nem alkalmas”. Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által ekként kiegészített tényállás mindenben megalapozott, mentes a Be.592.§ (1) és (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. A másodfokú bíróság elutasította a védő által előterjesztett bizonyítási indítványt, figyelemmel arra, hogy az a tényállás megalapozottságát nem érinti. A tárgyalásra történő áttérés és az iratoknak azon történő ismertetése, továbbá az abban foglaltak ellenőrzése csupán az eljárás indokolatlan elhúzódását eredményezné.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, és helyes a cselekmény jogi minősítése is. Nem tévedett a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor ... alezredes vádlott bűnösségét a Btk.449.§ (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő folytatólagosan elkövetett alárendelt megsértésének vétségében megállapította. A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú katonai tanácsnak az ítélet 6. oldalán kifejtett jogi álláspontját, kiegészítve azzal, hogy a vádlott alárendeltjét emberi méltóságában, részben más előtt, részben feltűnően durván sértette meg. Az elsőfokú bíróság a folytatólagos elkövetést is helyesen állapította meg.

A vádlottnak és védőjének az enyhítésre irányuló fellebbezése részben, az alábbiak szerint alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket. A Btk.449.§ (1) bekezdése az adott bűncselekményt egy évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a szakmai munkáját illetően pozitív parancsnoki jellemzéssel rendelkező, kiskorú gyermekek eltartásáról gondoskodó, a törvénnyel korábban még összeütközösbe nem került vádlott esetében lehetőséget a Btk.33.§ (4) bekezdésében írt enyhítő rendelkezés alkalmazásával pénzbüntetés kiszabására. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a napi tételek számát, az a cselekmény tárgyi súlyával arányos. Tévedett azonban a napi tételek összegét illetően. A vádlott mintegy másfél éve beosztásából történő felfüggesztés hatálya alatt áll, csökkentett összegű illetmény folyósítása mellett. Családos, kiskorú gyermekek eltartásáról gondoskodik és jelentős összegű jelzálogkölcsön tartozás terheli. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést - a napi tétel összegét csökkentve -240 napi tétel, napi tételenként 1.000,- Ft pénzbüntetésre enyhítette. A Btk.51.§ (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor a vádlottat katonai mellékbüntetésül 1 évre az őrnagyi rendfokozatba visszavetésre is ítélte. A vádlott huzamosabb időn át fejtette ki a történeti tényállásban rögzített magatartását, messze túllépve a katonai érintkezés szabályait. A tanúvallomásokból megállapíthatóan cselekménye a szűkebb katonai közösség csaknem minden tagja előtt ismertté vált. Nem kétséges, hogy a vádlott, mint előljáró magatartása a rendfokozat tekintélyének sérelmével járt, hiszen alárendeltjei a megnyilvánulásait megalázónak érezték. Ezért esetében a rendfokozatban visszavetés katonai mellékbüntetés kiszabása nem volt mellőzhető. A Btk. 139.§-ában írt törvényi előfeltételek tehát fennálltak. Ugyanezen okokra figyelemmel a vádlottnak és védőjének az intézkedés alkalmazására irányuló indítványa sem vezethetett eredményre.

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.606.§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2018. december 7.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes s Dr. Belovai Henriette hb.százados sk.
előadó bíró bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtott.

Budapest, 2018. december 7.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke
a kiadmány hitelül: